

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston kokous 4/2015

Pöytäkirja

Aika: 27.5.2015 klo 12.30-15.30

Paikka: Valtuustotalo, TV-studio, Espoonkatu 5

Läsnä:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Antero Krekola

Matti Passinen

Börje Eklund

Lasse Hoffman

Irma Ruuskanen-Sere

Esko Meuronen

Marja-Liisa Lahtinen

Leevi Väisänen

Brita Pawli

Helena Pyhälähti-Räisänen

Stig Kankkonen

Varajäsenet:

Leena Karhu

Riitta Lahikainen

Pirkko Liikanen

Kutsutut osallistujat

Veikko Simpanen

Kristiina Mustakallio

Sihteeri

Maria Rysti

Muut osallistujat:

Matti Lyytikäinen

Raija Kasanen

Hannele Vepsäläinen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.36.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys. Lisättiin muihin asioihin pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteisen lausunnon aiheen käsittely. Lisätään pöytäkirjaan liitteeksi vanhusneuvoston 22.5.2015 Virekoti Kristiinan vierailun muistio.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Matti Passinen valittiin pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Talousarvion valmistelutilanne

Vanhusten palvelujen johtaja Matti Lyytikäinen kertoi talousarvion tilanteesta. Talousarvioon vaikuttavat monet yhteiskunnalliset asiat, kuten henkilöstön eläköityminen ja työttömyyden kehitys ja huoltosuhteen muutos. Pitemmällä aikavälillä vaikutuksia tulee sote -ratkaisusta ja muista yhteiskunnallisista uudistuksista. Palvelujen tarpeen näkökulmasta Espoon väestön ikääntyminen vaikuttaa kokonaispalvelutarvetta lisäävästi, vaikka espoolaiset ovat keskimäärin terveempiä ja toimintakykyisempiä kuin koko maan vastaavanikäiset. Vuoden 2016 sosiaali- ja terveystoimen budjetin lähtökohtana on budjettipohjan 2015 pitäminen. Tuottavuuden kasvulla tavoitellaan menojen kasvun hillitsemistä. Käyttötaloutta rasittaa usean uuden ison rakennushankkeen toteutuminen. Näitä ovat Espoon uusi sairaala, Iso Omenan palvelutori ja Leppävaaran elä ja asu -seniorikeskus. Sosiaali- ja terveystoimen budjetin 2016 lähtökohtana on vuoden 2015 budjettitason pitäminen. Menojen kasvun hillitsemistä tavoitellaan tuottavuuden parantumisella. Vanhusten palvelujen keskeisiä asioita vuonna 2016 ovat Espoon uusi sairaala, Jorvin tiloihin avautuva päivystysosasto, kotihoidon laatu ja tuottavuus nousuun, neuvonta, ohjaus ja palveluohjaus -yksikön (NOPSA) kehittäminen, toimivat palvelut ilman viiveitä, tuottavuuden nosto mm. palvelurakenteen muutoksella ja ihmis- ja perhekeskeisyyden lisääminen (person and family centered care).

Vanhusneuvoston jäsenet keskustelivat vilkkaasti esityksen pohjalta. Palveluprosessien hiominen sujuviksi ja asiakaslähtöisiksi nousi esiin useassa

puheenvuorossa. Keskusteltiin kotona asumisesta ja sen tukemisesta. Terveysasemapalvelujen saatavuudessa on henkilökohtaisten kokemusten mukaan haasteita joillain alueilla, toisaalta joidenkin alueiden terveystalvet on koettu erittäin joustaviksi ja hyviksi ja palvelua saa nopeasti. Toivottiin terveystalveten johtajaa vieraaksi vanhusneuvoston kokoukseen. Vanhusten palvelujen johtaja totesi ruotsinkielisistä palveluista, että uuteen Ikääntymispoliittiseen ohjelmaan on suunnitteilla ruotsinkielisten vanhustalveten kehittämishjelma. Keskusteltiin kestävyyssvajeesta ja sen vaikutuksesta talvetuihin.

6. Kotihoidon ja omaishoidon tilanne

Kotihoidon päällikkö Raija Kasanen ja palvelupäällikkö Hannele Vepsäläinen kertoivat kotihoidon ja omaishoidon tuen tilanteesta.

Keskustelussa nousi esiin kotihoidon asiakkaan oven sähköinen lukko, kotihoidon käynnin kesto ja kuntoutumisen tuki, kielillisä, omaishoidon tuen hakijat suhteessa myönteisiin päätöksiin ja omaishoidon tuen luokat. Todettiin, että omaishoidon tuen kattavuus on Espoossa pienempi kuin joissain muissa kunnissa, toisaalta palkkiot ovat pääkaupunkiseudun muihin kuntiin verrattuna korkeammasta päästä. Todettiin myös, että omaishoitajien jaksaminen on arvioitava tarkasti, ettei omaishoitajiksi hyväksytä henkilöitä, jotka eivät jaksava omaishoitotilanteita. Kotihoidon yksin asuva voi kokea turvattomuutta. Kotihoidon tiedonkulkua tulee varmistaa.

Kotihoitokäyntien kesto vaihtelee asiakkaan tarpeesta johtuen. Samankin asiakkaan luona käyntien pituus voi vaihdella paljonkin. Espoossa laskettu keskimääräinen käynti kestää noin puoli tuntia. Sähkölukko toimii sähköisesti että avaimella. Espoossa on käytössä kielillisä. Keskusteltiin kuntoutumisesta, josta osa on ohjattua ja osa omaehtoista. Omaishoidon tuen hakemuslukuutilastoissa ovat mukana kaikki hakemukset, ei vain uudet hakemukset. Kuitenkin kaikki omaishoidon tuen kriteerit täyttäneet hakijat ovat saaneet myönteisen päätöksen.

Keskusteltiin mahdollisesta kotitalousvähennyksen laajentamisesta 75 vuotta täyttävälle Sitran ehdotuksen mukaan. Kotihoidossa osataan jo nyt neuvoa kotitalousvähennyksestä. Selvitään seuraavaan kokoukseen, kuinka monta uutta omaishoidon tuen hakijaa saa hylkäävän päätöksen verrattuna myönteisiin päätöksiin. Selvitetään myös kolme yleisintä hakemuksen kielteiseen päätökseen johtanutta

syytä.

7. Päätös aloitteiden eteenpäin laittamisesta

Aloitetoimikunta on kokoontunut 4.5.2015 ja käsitellyt tulleet 38 aloitetta. Aloitteet ja palautteet on käyty läpi myös vanhusneuvoston järjestötapaamisessa 11.5.2015. Suurin osa aloitteista oli palautteen luonteisia, ja ne päätettiin laittaa suoraan asiasta vastuussa olevalle virkamiehelle. Aloitteet, jotka on huomioitava talousvalmistelussa, päätettiin lähettää ohjeiden mukaisesti talousohjaukseen. Päätettiin aloitteiden ja palautteiden eteenpäin laittamisesta esityksen mukaisesti.

8. Tiedoksi

Vanhuspalvelulaki velvoittaa kuntia julkiasemaan odotusajat sosiaalipalveluihin kahdesti vuodessa. Espoossa odotusajat julkaistaan kolmen kuukauden välein. Tammi-huhtikuun odotusajat on nyt päivitetty espoo.fi-nettisivuille. Odotusajat löytyvät [täältä](http://www.espoo.fi/fi-FI/Sosiaali_ja_terveyspalvelut/Julkaisut_ja_tilastot/Hoito_ja_palvelutakuu/Vanhusten_palvelut) tai osoitteesta http://www.espoo.fi/fi-FI/Sosiaali_ja_terveyspalvelut/Julkaisut_ja_tilastot/Hoito_ja_palvelutakuu/Vanhusten_palvelut).

Espoossa on lähes lainmukainen tilanne odotusaikojen suhteen. Ainoastaan yksi henkilö on joutunut odottamaan hoiva-asumisen paikkaa yli 90 vuorokautta. Kaikkiin muihin palveluihin on päässyt lain edellyttämässä aikarajoissa.

Julkaistun odotusaikataulukon tietoihin toivottiin lisäselvitystä. Sovittiin, että annetaan seuraavalle kokoukselle selvitys siitä, mitkä olivat 50 vuotta täyttäneiden omaishoidon tukihakemusten ja säännöllisen kotihoidon palvelun hakijoiden hakemusten myöntö- ja hylkäyspäätösten määrät ja suhde vuonna 2014 eri vuosineljänneksinä ja koko vuonna yhteensä. Lisäksi seuraavalle kokoukselle annetaan selvitys siitä, kuinka moni hylkäyspäätöksen saanut hakija on jättänyt uuden hakemuksen ja kuinka paljon on kulunut aikaa ensimmäisen hakemuksen jättämisen ja viimeisimmän samaa palvelua koskevan hakemuksen myöntöpäätöksen välillä.

9. Muut asiat

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen tapaamisen lausunto

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteinen tapaaminen pidetään (alustava aika ja paikka) 22.10.2015 klo 13.00 Myyrmäkitalossa (Paalutori 3). Järjestäjä taho Vantaa on esittänyt toiveen, että vanhusneuvosto miettii yhteisen kannanoton aiheen

mikä ajankohtainen asia olisi sellainen, johon pääkaupunkiseudun vanhusneuvostoto voisivat ottaa yhdessä kantaa?

Huhtikuun vanhusneuvoston kokouksessa päätettiin, että vanhusneuvosto miettii yhteistä lausunnon aihetta, joka päätetään ensi kokouksessa. Yksi ehdotus oli tuolloin kannanotto vanhusneuvostojen yhteistyöstä muiden kuin sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Helsingin vanhusneuvosto ehdottaa yhteisen kannanottomme aiheeksi kotihoidon tilannetta: kotihoidon resurssit, henkilökunnan kuormitus ja se, että vanhukset joutuvat olemaan kotona liian huonokuntoisina.

Päätettiin, että asiaa käsitellään elokuun kokouksessa.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Maria Rysti
sihteeri

Matti Passinen
pöytäkirjan tarkastaja